

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 91.

V Ljubljani, v petek 22. aprila 1892.

Letnik XX.

Po deželnih zborih.

VI.

Istra.

Težavnejše stališče nego na Štajerskem in Koroškem pa imajo slovenski in hrvaški poslanci v Istri. Boriti se jim ni le s sovražno jim večino v zboru, temveč tudi s surovo italijansko druhaljo na galeriji in po ulicah. Italijani najemajo desetletne dečke, da hodijo kričati na galerijo, kar delajo na posebno komando. Celó pse vodijo na galerijo in jim stopajo na rep, da je večji krik, kadar govori kak slovenski poslanec. Predsedništvo deželnega zbora pa proti temu ne stori nobenih odločnih korakov, naj slovenski poslanci še tako zahtevajo, da se naredi red. Nekoliko mu manjka dobre volje, nekoliko se pa tudi boji druhali, katero je italijanska stranka sama najela in vzgojila za to.

Slovani imajo v Istri sicer več zastopnikov nego na Koroškem, ali zato je pa italijanska večina toliko bolj brezozirna, ker se že boji za večino. Po večini prebivalstva je Istra slovenska, Italijani imajo v deželnem zboru le zaradi tega večino, ker mesta pa veliki posestniki volijo razmeroma preveč poslancev. Kmetijske občine volijo 12 poslancev, mesta pa 11, in če mestnim poslancem prištevamo še dva poslance trgovske in obrtne zbornice, imajo celó trinajst poslancev, veliko posestvo pa 5. Iz tega se vidi, da mesta in veliki posestniki odločujejo večino. Ker se pa Slovani po mestih začenjajo zavedati, bojé se Italijani za večino, in ta strah je pa tem večji, ker deželno gospodarstvo nikakor ni redno, temveč se godé največje nerednosti. Ko bi prišla vlada, ki bi bila zares Slovanom prijazna, vsekako bi mogla Slovanom pridobiti večino, ali pa vsaj najzagrizenejše Italijane odstraniti iz deželnega zastopa, kar bi tudi bilo v interesu Avstrije. Vladi bi ne bil potreben noben pritisek, temveč le poskrbeti bi morala, da bi se ne godile pri volitvah kake nepostavnosti.

V isterskem deželnem zboru je deset slovenskih poslancev, toda gospodu deželnemu glavarju se ni vredno zdelo, da bi pri otvorjenju deželnega zbora bil izpregovoril tudi nekaj slovenskih besed. Omeniti pa moramo, da je vladni zastopnik namestniški svetnik vitez Elluseh, ki sicer tudi ni naklonjen Slovanom, zbor pozdravil tudi v hrvaščini. Njegove slovenske besede pa neso prišle v zapisnik, ravno tako tudi ne „živio“, ki so je slovenski poslanci zaklicali cesarju. Slovenski poslanci so zaradi tega ugovarjali, kar seveda ni nič pomagalo. Zapisnikar je kar izjavil, da ne bode zapisaval besed, ki neso govorne v službenem jeziku deželnega zbora.

Še večjo brezobzirnost so pokazali Italijani pri volitvi v odseke. Dasi je tretjina poslancev slovenska, vendar neso volili nobenega Slovana v kak odsek. Ko je poslanec Laginja predlagal, da bi se volil poseben železniški odsek, v kateri bi se izbral tudi kak Slovan, predsednik ga niti slišati ni hotel, češ, da ne razume poslanca, kaj da hoče. Govori se pa, da se Italijani bojé da bi Slovani globokeje ne pogledali v njih gospodarstvo, in zaradi tega pa nobenega ne volijo v kak odsek.

Vladni zastopnik je na razne slovenske interpelacije odgovarjal italijanski. Ko so ga slovenski poslanci opomnili, naj na hrvaške interpelacije odgovarja hrvaški, je odgovoril, da je on dobil laški odgovor in ga mora italijanski prečitati. Če vlada sama tako prezira hrvaščino, potem se ni čuditi, da se upa italijanska večina kazati tako nasprotje do Slovanov. Ko bi vlada odgovarjala na slovenske interpelacije le slovenski, in bi vladni zastopnik tudi na vse opazke slovenskih poslancev slovenski odgovarjal in odločno zahteval, da se njegove slovenske besede tudi zabeležijo, kmalu bi Italijani postali pohlevnejši.

Še brezozirnejše nego vlada je pa s slovenskimi interpelacijami postopal deželni glavar, oziroma deželni odborniki. Ti so pa kar izjavljali, da na slovenska vprašanja ne dajo nobenega odgovora.

Iz povedanega vsakdo lahko razvidi, kako je težavno stališče slovenskih poslancev v isterskem deželnem zboru. Zaradi tega je pa tudi umljivo, da tukaj slovenski poslanci rabijo večkrat jako ostre besede, kakoršne se ne slišijo pogosto v družih deželnih zborih. Govoriti morajo primerne za tiste, katerim so besede namenjene. Lepa beseda pri Italijanih nič ne izdâ.

Preobširno bi bilo, ko bi hoteli naštevati vse sklepe, pri katerih je isterski deželni zbor pokazal svoje preziranje do Slovanov. Saj so vsi njegovi sklepi nekako naperjeni le v škodo slovenskemu življu v Istri.

Huda debata je bila pri deželnem kulturnem svetu. Slovenski poslanci so dokazali, da ta zavod ne skrbi za razvoj kmetijstva, temveč skrbi le za razširjenje italijanske kulture. Na želje okrajnih zadrug, ki so njegove dovodne žile, se ne ozira, če so slovenske. Jedna takih zadrug je morala pri kranjski kmetijski družbi kupiti ovac žlahtnega plemena, ker se deželni kulturni svet ni oziral na njeno dotično prošnjo, druga je pa zastoj prosila ameriških trt.

Predsednik in odborniki deželnega kulturnega sveta so sami Italijani, uradovanje je čisto italijansko, če tudi je večina isterskega kmetijskega prebivalstva slovenska.

Večina se na slovenske ugovore ni ozirala, temveč je sklenila, da se bodo od sedaj razne takse in globe stekale v deželni kulturni svet, ne pa v okrajne zadrug. Poslednje bodo sedaj popolnoma odvisne od deželnega kulturnega sveta, ker same ne bodo imele nobenih sredstev.

Deželni kulturni svet se bode oziral le na italijanske zadrug, one pa, katerim bodo Slovani na čelu, ne bodo imele pričakovati nobene podpore.

Sklep torej meri le na poitalijančenje zadrug, in bati se je, da bode sémtertja dosegel svoj namen. Gospodarstvo isterskega kulturnega sveta je pa lep dokaz, da štajerskim Slovanom ni treba žalovati,

LISTEK

Sebastopolj.

(Spisal Lev Tolstoj, prevel J. P.)

VII.

Nikolajev, ki je bil sebe okrepčal v Duvanki z dvema kozarcema vodke, katera je kupil od vojaka, ki jo je prodajal na mostu, je vodil vajeti, voz je skakal po kamniti cesti, ki je držala mimo Baljbeka v Sebastopolj. Brata zadevala sta z nogami drug ob drugega in trdovratno molčala, dasi sta mislila drug ob drugem.

„Zakaj me je žalil,“ — mislil je mlajši, — „bi li ne bil molčal o tem? Prav kakor bi bil mislil, da sem jaz tat, ali sedaj se pa kaže, da se jezi, kakor bi se bila za zmiraj sprla. In kako lepo bi bilo v Sebastopolju! Dva brata, prijatelja mej seboj, bi se vkupe bojevala proti sovražniku. Starši, če tudi ne omikan, ali hraber vojak, mlajši pa tudi . . . pravi dečak . . . V jednom tednu bi že vsem dokazal, da nisem več mladič. Zarudevati bodem nehal, na obrazu bode moštvo, pa tudi brke bodo izrasle ta čas, če tudi ne velike, ali vendar zadostne,“ in včepnil se je za dlačice, ki so mu poganjale okrog ust. „Morda še danes prideva in ta-

koj pojdeva v boj z bratom. On mora biti uporen in jako hraber, tak, ki malo govori, bojuje se pa boljše od drugih. Rad bi vedel, če me nalašč pritiska na kraj voza. On gotovo čuti, da je meni hudo, in se dela, kakor bi tega prav nič ne opazil. Že danes prideva, mislil je on nadalje, stiskal se h kraju voza in bal se je ganiti se, da bi ne zapazil brat, da mu je hudo, — ali nakrat pojdeva naravnost v utrdbo, jaz s topovi, brat pa s stotnijo, vkupe pojdeva. Francozi bodo takoj nas napali. Jaz bodem streljal, pobil jih bodem jako mnogo, ali tekli bodo vzlic temu še vedno proti meni. Že streljati ne bodem mogel in zá-me že ne bode rešitve; kar brat priteče s sabljo in jaz primem puško in vkupe z vojniki hitiva. Francozi napadejo brata. Jaz pritečem, ubijem jednega Francoza, drugega, in rešim brata. Mene ranijo v jedno roko, puško primem v drugo, in še vedno tečem, ali poleg mene ubijejo brata. Ustavim se za trenotek, pogledam brata žalostno, potem se pa zravnam in zakličem: „Za me-noj! Maščujmo se! Ljubil sem brata nad vse na svetu, ali sedaj sem ga zgubil. Maščujmo se, uničimo sovražnike, ali pa sami tukaj umrimo. Tukaj gre vsa francoska vojska, sam Pelisieur. Vse pobijemo. Nazadnje pa ranijo mene drugi pot, tretji pot sem smrtno ranjen. Tedaj vsi priteko k meni, Gorčakov pride in me vpraša, kaj da hočem. Jaz pa

rečem, da ničesar, želim le, da bi me položili poleg brata, da umrjem zraven njega. Odnese me in položé zraven okrvavljenega bratovega trupla. Sklonim se po koncu in rečem: „Vi niste znali ceniti dveh mož, ki sta v resnici ljubila domovino; sedaj sta pala, — odpusti vam Bog!“ — in umrjem.“

Kdo vé, v kaki meri se spolni to sanjarstvo.

„Ali si že kdaj bil v boju z bajoneti?“ vprašal je nakrat brata, popolnoma pozabivši, da noče govoriti z njim.

„Ne, nikoli,“ odgovoril je starši, — „pri nas so pobili dva tisoč mož le pri delih, tudi jaz sem bil pri delu ranjen. Vojna se ne vrši tako, kakor misliš ti, Vladimir!“

Beseda „Vladimir“ je ganila manjšega brata, želel se je sporazumeti z bratom, kateri pa niti mislil ni, da ga je razžalil.

„Nisi-li jezen ná-me, Miha,“ rekel je po kratkem molčanju.

„Zakaj?“

„Torej ne? . . . Pa saj mej nama itak ni bilo . . . ničesar.“

„Nikakor nisem jezen,“ odgovoril je starši, obrnil se k njemu in potepljal ga po nogi.

„Odpusti mi, Miha, če sem te razžalil!“

In mlajši brat se je proč obrnil, da bi skril solze, ki so se mu posilile v oči. (Dalje sledi.)

da se ni osnoval deželni kulturni svet. Tak zavod se dá le prelahko porabiti v potujčevalne namene.

Prav brezvestno pa postopa isterski deželni odbor pri podelitvi raznih ustanov. Slovanski poslanci so pojasnili, da se podpirajo pred vsem le italijanski dijaki, posebno tisti, ki študirajo v Italiji, da, celo jeden italijanski državljani je dobival ustanovo.

Ustanove pa ne dobí noben slovanski dijak, če študira na hrvatski gimnaziji na Reki. Večina se seveda za ta očitnja ni dosti zmenila, vladni zastopnik je pa izjavil, da se vlada v to stvar ne meša. Ta vladna izjava se je nam čudna zdelala. Tukaj se ne gre le za slovanske koristi, temveč tudi za avstrijske. Gotovo ni to v korist avstrijskemu patriotizmu, če se z deželnimi ustanovami podpirajo dijaki, da morejo študirati v Italiji, kjer se navzamejo le protiaustrijskega duha.

Kakor povsod v meševitih deželah, je bila tudi v isterskem deželnem zboru najhujša debata o šolskih zadevah. Slovanski poslanci so s številkami dokazali, da se slovanske šole zanemarjajo. Italijanske ljudske šole imajo 162 razredov, slovanske pa le 91. Mnogi učitelji so preslabo plačani. Sicer se pa nekateri učitelji vtikajo v volilne agitacije. Če so Italijani, ni se jim ničesar bati.

Italijani so prišli letos s celo vrsto novih zahtev. Radi bi, da se osnuje italijansko učiteljsiše v Poreču, da se imenuje več Italijanov za okrajne šolske nadzornike, ali pa naj bi člani okrajnih šolskih svetov nadzorovali šole.

Vladni zastopnik sam je moral priznati, da Italijani nimajo sposobnih močij za nadzornike, ker ne umejo drugega jezika, nego svojega. Slovanski poslanci so pa tudi pojasnili, da člani okrajnih šolskih svetov niso za nadzorovanje ljudskih šol, ker zlasti deželni odbor pri imenovanju svojih zastopnikov ne gleda na sposobnost, temveč le na italijansko mišljenje.

Seveda je večina pritrdila vsem resolucijam, katere so bile predlagane. Med drugim se je predlagalo, da se pregledajo hrvatske šolske knjige in iz njih izbacnejo vsi sestavki, ki se tičejo hrvatske zgodovine, in da se šolstvo tako uredi, da bodo Italijani srbeli za svoje, Slovani pa za svoje šole.

Slovanski poslanci so temu ugovarjali. Italijanom je kaj takega lahko predlagati, ko so se poprej že z vsem preskrbeli. Če se hoče razdeliti, mora se Slovanom prepustiti del deželne zaklade in dati jim svojo eksekutivo, da si bodo res mogli pomagati.

Vsprejela se je pa vzlic ugovorom dotična resolucija, kar pa ne bode imelo nobenih daljnih posledic. Italijani bi radi na ta način le iz nekaterih šol izrinili slovanščino, ki se ondi poučuje zaradi šolo obiskujočih slovanskih otrok.

Ce omenimo, da se je isterski deželni zbor izrekel tudi za italijansko vsenčilišče v Trstu, bodo naši čitatelji spoznali, da deželni zbor poitalijančenje zmatra za svojo glavno nalogo, da mu v ta namen morajo služiti vse deželne naprave.

Komensky in mestni zastop ljubljanski.

Govoril na volilnem shodu dne 18. aprila profesor dr. Ivan Janežič.

Iz govora gospoda dr. Gregoriča smo jasno spoznali, da mestno gospodarstvo ni tako, kakoršno bi moglo biti, ko bi mestni očetje imeniten svoj posel opravljali s pravo skrbjo in vestnostjo. Slišali smo dosti rečij, katere nam to sicer ostro sodbo potrdijo, tako, da ni duh opozicije, ki nas sili k taki sodbi, ampak prava skrb za našo lepo stolico, belo Ljubljano, za njen provspah in za srečo ljubljanskih meščanov in občanov.

Oglasil sem se k besedi, da izpregovorim o zadevi, ki sicer zaradi denarnega učinka ni vredna mnogo besedij, ki pa je globoke načelne važnosti, v zadevi, pravim, ki, dasi mala, vendar močno osvetljuje, kako brez zadostnega prevdarka mestni zastop rešuje reči, ki mnogo — znabiti večino ljubljanskih meščanov — neprijetno iznenadijo. Mislim proslavljenje Komenskega na mestne stroške.

Faktum je znan: „Slovensko učiteljsko društvo“ je prosilo od mesta podpore, da more vredno proslaviti Komenskega. Mestni zastop je to prošnjo uslišal in dovolil svoto za slavnostni večer in za prekrstitev „Poljskih ulic“ v „Komenskega ulice“. Meni in mnogim volilcem se zdi to pre-

tirano in po naših slovanskih razmerah celo krivično.

Kdo je bil Komensky, da ga mestni zastop slavi na račun davkoplačevalcev. Slaven pedagog ali učitelj, se odgovarja. Res je, storil je mnogo v povzdigo in zboljšanje šolstva in zato zasluži priznanje in hvalo. Zdaj pa nastane drugo vprašanje: Ali smo ravno mi Slovenci poklicani, da ga tako neizmerno častimo? — Časti ga ves svet, pravijo, torej mi Slovenci ne smemo zaostati. — Tudi to je res, a ravno ta okoliščina, se mislimo, kako in zakaj časte Komenskega drugi, nas more storiti oprezne in nas sili k prevdarku, ali je spodobno in celo pravično od nas, če se kar pridružimo velikemu koru, ki te dni povsod slavo pojó Komenskemu?

Nočem vas utruditi z naštevanjem razlogov, ki nam vsiljujejo to vprašanje, zato bom vse te na kratko omenil.

Mi smo katoliški Slovenci, Komensky je bil krivoverec, husit in njihov poglavar. Res, da naša vera ne obsoja oseb, ki so v zmoti, ker vemo, da za vero je treba poleg znanja tudi milosti in razsvetljenja od Boga, kar se pa le izprosi z ponižno molitvijo, zato ne obsojamo Komenskega. Vendar to osebno vprašanje ne izpremeni stvari same. Nauk Komenskega je bil kriv, a naš je edino pravi, kako se torej more to prepričanje v naši vesti strinjati s tako pretirano glorijsko Komenskemu? — Vem, da se mi bo ugovarjalo, da se ni oziralo na Komenskega krivo vero, ampak na samo njegove dobre pedagogičske načela. — Priznavam rad, da ima ta ugovor jedro, da se res da v teoriji ali na papirju ločiti Komenskega kriva vero od njegovih pedagogičnih pravil, zato bi ne imel jaz ničesa zoper tako, da učitelji, ki po svojem poklicu stvar natančneje poznajo, to dobro stran na Komenskem priznajo in dostojno proslavé. Do naših gospodov učiteljev imamo toliko zaupanja, da bodo tudi znali, pravo zadeti pri svojih slavnostih — to v teoriji, ako pa menijo stvar predstaviti v življenje (to je, Komenskega spise, kakor so v konkretni obliki, porabljati v odgoji naše mladine) tudi pri učitelstvu ne moremo več Komenskemu priznavanja odobravati. Pretežka je potem naloga, ki si jo stavijo naši gg. učitelji, in prenevarna. Morali bi iz knjig in spisov Komenskega si sproti napravljati nekako pedagogičsko zgradbo, ker vse krivoverske meso in sokovi morajo proč in na mesto tega morajo priti katoliški nauki, ako hočejo naši katoliški mladini podajati prave hrane. Ali ni to težko, nekako čezčloveško za posamezne? Ali ni nevarno, da se učitelji polagoma sami navzamejo krivih uzorov, zlasti ko tako spoštujejo moža, in ker ta mož zna pisati v tako lepi obliki. Kaj pa potem? Kdo je odgovoren za škodo, ki se utegne zgoditi? — Pa upajmo samo dobro in prestopimo k drugim razlogom.

Vse drugo stališče nasproti Komenskemu zavzemajo drugi ljubljanci, kateri se z njegovo pedagogiko ne morejo pečati. Vsi ti vidijo Komenskega celega pred seboj, kakoršen je bil v življenju in kakoršen je še zdaj v svojih spisih. — Kaj pa vidimo? Časopisi, zlasti učiteljski, pretiravajo zasluge in veljavo Komenskega neizmerno; človeku, ki to bere, se kar vrti v glavi nad to visokostjo, in mora priti do spoznanja, da poleg Komenskega je vse drugo človeštvo pritlikavsko, in mislecu le to še ne da miru, kako vendar, da se preje ni več govorilo in pisalo o njem. Moramo skoraj imeti Komenskega za nekaj ideal, katerega je treba samo posnemati, pa je vse dobljeno. To pa je krivo in nepošteno. Listi pretiravajo, pa mi jih danes ne sodimo, napačno pa je ravnal tudi mestni zastop, ko je brez prevdarka s svojim sklepom to oboževanje sankcioniral in potrdil.

Tudi tukaj nočem razlogov navajati, najdete jih po zgodovini, le toliko rečem:

Komensky je bil krivoverec in toliko mora spoštovati katolik svojo vero, kakor heretiki svojo. Zatorej nam ne more nikdo zameriti, če smo katoliški Slovenci vajeni nad vratmi imeti sv. Florijana ali kacega drugega patrona, in da nam slabo ugaja misel, pod Komenskega pokroviteljstvom imeti svojo hišo in družino.

Komensky je bil slab patrijot, nasprotnik naše Avstrije, sovražnik slavne habsburške rodovine. Zvezal se je z njenimi sovražniki, šuntal jih je k vojski in prerokoval pogin Avstrije — vse to ni za nas, ki imamo geslo: vse za vero, dom, cesarja.

To so uzroki, po mojem mnenju dovolj tehtni, ki so me prisilili govoriti o zadevi, ki se v mestnem svetu ni izvršila v zadovoljnost ogromne večine katoliško-vernega in cesarju udanega prebivalstva v Ljubljani.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. aprila.

Notranje dežele.

Nemško-liberalna stranka. Na Dunaju je izšla brošura o nemški liberalni stranki, ki je vsekako pomenljiva. Pisatelj omenja, da je ta stranka razcepljena v dva tabora, kar ji gotovo dela le sramoto. To stranko vedno bolj vladajo strankini birokrati, ki zamore vsa čuvstva prebivalstva. Potem omenja, kako je ta stranka brezozirno uničila demokrata Kronawetterja in pa štajerskega naprednjaka Walterskirchena. Stranka se ne razvija, temveč razpada. Odkluje se po velikem uboštvu na idejah in mislih. Potem pisatelj omenja, kako se je politično življenje v Nemčiji vse drugače razvilo, da je prešinilo vse prebivalstvo, kako listi vsa vprašanja stvarno pretresajo. Pri nas se gleda le na senzacijo. V Nemčiji poslanci neutrudljivo z besedo in persom delajo za svojo stranko in vedno si pridobivajo novih močij, s katerimi prihajajo tudi nove sveže ideje. V najvažnejših vprašanjih nema avstrijska liberalna stranka nobene sodbe. Za socialno vprašanje se ne briga, sploh je za vse ravnodušna. Vedno jo vodijo isti možje, večina poslancev pa nič ne dela. Ker se ne prenavlja z novimi čilimi močmi, prav za prav tudi več ne živi. V sebi nima toliko moči, da bi se mogla poboljšati. Od nje ni ničesa pričakovati. Zunanaj kaže zdravo lice, znotraj je vsa trohljiva. — Nekaj resnice je pač v tem, če pisatelj tudi malo pretirava.

Nemški nacionalci. Nemški nacionalni listi neso zadovoljni s sporazumljenjem, ki se je med voditelji nemških radikalcev in liberalcev sklenilo v Pragi. Jeden teh listov imenuje vrednike nemškoliberalnih listov politične „klovne“, katere so z bičem izučili lastniki velikega kazinskega cirkusa v Pragi. Pa tudi drugi nacionalni listi ravno tako hudo obirajo liberalce. Jeden teh listov pa pravi, da je tudi žeteli, naj bi nemška stranka ne bila samo stranka odvetnikov, profesorjev in dvornih svetnikov. Pri taki pisavi nemškonarodnih listov ni misliti, da bi sporazumljenje nemškonarodne in nemškoliberalne stranke moglo se dolgo ohraniti. Javno mnenje bode voditelje prve stranke prisililo, da se postavijo na lastne noge.

Štajersko. Na Štajerskem je izpraznjeno jedno mesto državnega poslanca v mestni skupini, ker je dr. Reicher odložil mandat. Liberalci so pa v veliki zadregi za kandidata. Bojé se namreč, da bi ne zmagal kak obrtnik. Karakteristično za liberalce je, da zmatrajo že za nevarnost, ko bi v državni zbor prišel kak obrtnik, ko se vendar radi bahajo s svojo prijazoostjo do ljudstva. Obrtniki so liberalcem dobri samo proti konservativni stranki, drugače pa jim ne marajo prepustiti nobenega mandata.

Ogersko. Madjarski listi se jako jeze, da ogerski trgovci premalo čislajo madjarščino. V Budimpešti je še toliko nemških napisov nad prodajalnici, da se ne more imenovati čisto madjarsko mesto. Tudi v svojem poslovanju se trgovci največ poslužujejo nemščine. Sedaj se je osnovalo v Budimpešti društvo, kateremu je namen pospeševanje pomadjarjenja trgovskega stanu. Novo društvo se je obrnilo do predsednika trgovske zbornice, naj vpliva, da se odstranijo tuji napisi pri prodajalnicah. Madjarski listi pa vendar nemajo upanja, da bi novo društvo doseglo svoj namen, in predlagajo, da bi se s posebnim zakonom zaukazalo, da trgovci na Ogerskem morajo imeti madjarske napise in pri knjigovodstvu rabiti madjarski jezik.

Vnanje države.

Rusija in Bolgarija. Bolgarski zastopnik v Carigradu je imel pogovor z ruskim veleposlanikom Nelidovom. Poslednji se je izjavil, da bode Rusija še nadalje varovala odbor bolgarskih emigrantov v Odesi in kneza Ferdinanda ne bode priznala, ker je katolik. Ko bi bil knez kake druge vere, bilo bi to mogoče. — To je pač le diplomatska zvijača. Rusi bi radi Bolgare zapeljali, da bi pregnali sedanjega kneza in bi postale zmešnjave v deželi. Battenberžan ni bil katolik, pa mu je tudi Rusija nasprotovala. Bolgari so bili pripravljeni voliti kacega drugega kneza, ali Rusija ni naznanila nobenega drugega kandidata, kakor zapravljeva Dadiana, Mingrelčana, ki pa nema nobenih sposobnosti za vladarja. Rusi delajo očitno na to, da uničijo samostojnost Bolgarije. To tudi dobro vedó v Sofiji in se ne bodo dali zapeljati z diplomatskimi zvijačami.

Francija. Nadškof v Avignonu, Vigne, je svojim sufraganom poslal pastirski list, kateri se bode v nedeljo prečital na lecah. V tem listu se naglašja, da papež zahteva, naj se vladi podvržejo le v toliko, kolikor zahteva občna blaginja. Dolžnost je, z vsemi dovoljenimi sredstvi upirati se cerkvi sovražnim zakonom. Posebno se odločno obsojajo v

tem listu šolski zakoni in pa zakoni, ki se tičejo sklepanja civilnih in ločitve zakonov. Smrtni greh je pa, če z malomarnostjo ali celo s pripomočjo katolikov pridejo nasprotniki cerkve v postavodajne zastope. Vladi seveda ta pastirski list ne ugaja.

Nemčija. Protestantsko vseučilišče v Greisswaldu je bivšega pruskega ministra grofa Zedlitz imenovalo častnim doktorjem bogoslovja. To vseučilišče se tudi ni bilo pridružilo protestom proti verski šoli.

Dansko. Na Danskem vrše se sedaj državno-zborske volitve. Kolikor je sedaj znano, voljenih je 30 desničarjev, 43 zmernih liberalcev in 28 radikalcev. Za vlado izid torej ni posebno ugoden. Nadejala se je, da bode levica mnogo vpliva izgubila, ker je umrl njen glavni vodja Berg, ali kakor volitve kažejo, neso se vladne nade uresničile.

Brazilijska razpada. Po novejših poročilih proglasili sta nezavisnost državi Sao Paulo in Rio Grande do Sul. Bati se je, da bodo temu vzgledu sledile še druge države.

Dahomej. Dahomejski kralj je poslal francoskemu guvernerju v Porte Novo pismo, v katerem mu naznani, da hoče uničiti vse Francoze, ki prestopijo njegovo mejo. Dahomejska vojska se že tudi res zbira ob meji.

Izvirni dopisi.

Iz Škofje Loke, 19. aprila. Na velikonočni ponedeljek priredilo je „Slovensko bralno društvo“ prvi svoj zabavni večer. Udeležilo se ga je mnogo občinstva. Prva točka na vsporedu bil je govor. Govornik se govoril o namenu novega društva, toda iz govora nismo mogli posebno jasno spoznati pravega društvenega namena. Končal je svoj govor z besedami: „Ostanimo zvesti cesarju, domovini in veri“.

Za govorom sledilo je petje. Pevski zbor, četravno majhen, izvršil je prav dobro svoj nalog. Zlasti so gđ. pevke s svojimi dobrimi glasovi veliko pripomogle k dobremu vspehu. Najbolj so prijale občinstvu pesni „Na planine“ (Ipavec), „Gorska cvetica“ (Lahajnar), v katerih dveh pesnih se je posebno bariton-solo odlikoval, in „Večerna“ (Vilhar), v kateri pesni se je izmed drugih glasov sopran najlepše slišal. Peli so nadalje še pesni „Pozdrav“ (Lahajnar), „Slovenec“ — zadnjo pesem samo moški zbor — in „Vesela tovaršija“. V obče se pokazalo, da so pevci in pevkine jako dobro izvežbani.

Nadalje se je predstavljal komičen prizor „Zgubljena listnica“.

Bil je jako z veseljem vsprejet. Samo to bi svetovali igralcu, da bi malo počasneje govoril.

Iz Cirknega, 19. aprila. Ravno sem Vam bil sporočil, o smrti g. Ant. Selaka, vikarija v pokoju, ko je isti dan umrl tudi v Cirknem zvečer okoli 8 ure preč. g. monsig. Jože Jeram, dekan in zlatomašnik, v 78. letu svoje starosti. previden s sv. zakramenti za umirajoče. Dva najboljša prijatelja sta isti dan umrla. Obadva sta le v cirkljanski dekaniji ves čas svojega pastirovanja služila, le g. Selak bil je 7 mesecev kaplan v Volčah, potem bil kaplan v Cirknem, vikar v Novakah in v pokoju v Cirknem; g. dekan je bil kaplan v Cirknem, potem vikar v Oreheku in v Novakah in zdaj dekan v Cirknem. Obadva sta iz cirkljanske fare doma, obadva sta skupaj stanovala, ko sta se šolala, ves čas sta si bila najboljša prijatelja in zdaj obadva zopet skupaj počivata. Naj v miru počivata, sodba bodi njima milostljiva in obilno plačilo pri Bogu! Pogreb je bil veličasten, 17 duhovnikov je bilo pričujočih in silno veliko pobožnega ljudstva. G. dekan je večkrat rekel: Obadva morava tudi eden pri drugem pokopana biti, ves čas življenja sva si najboljša prijatelja, tudi kot prijatelja naj skupaj počivava v grobu. Gospod je že zdavnej prej prostor izbral ravno pod križem na pokopališču. Letošnjo zimo je pustil kamenit spominek narediti in ga v župnišču na ogled postaviti, s sledečim napisom: „Tukaj počivata: Jože Jeram, dekan, in zraven njega njegov ljubljeneč Anton Selak, bivši vikar v Novakah. Pastirja med ovčicami! Molite za naju!“ Njegova želja se je res spopolnila, akoravno ni mislil, da bota obadva isti dan umrla.

G. dekan je bolehal že dalje časa in od sv. Martina pr. l. ni maševal, vendar je vsa opravila, — dekanjska in župnijska opravljal do zadnjega dne. Bil je zelo priljuden gospod na vse strani, postrežljiv čez vse, ljubeznjiv in priprost v vedenju. Kdor je le malo časa z njim občeval, hitro se mu je prikupil, zato je bil daleč okolu poznan, spoštovan in ljubljen. Bil je izvrsten govornik, goreč učenik, priden delavec po svojem poklicu, res ljubeznjiv, usmiljen in skrben oče svojim ovčicam in duhovnim sobratom. Bil je zelo vnet za čast božjo, kar pričajo njegove

poprave in nova dela pri vseh cerkvah v župniji. Bil je izveden v vseh rečeh, zato dober in moder svetovalec v potrebi.

Ljubeznjiva gospoda, spita sladko spanje, počivajta mirno v Gospodu in uživajta mir, katerega svet ne more dati. Ločeni po telesu, ostanimo združeni v duhu, po priprošnjah in molitvah.

Prijatelj.

Iz Celovca, dne 18. aprila. („Bauernzeitung“.) Nasprotna nemška „revolverpresse“ koroška zbog „nebodijihtraba“ Slovencev ne najde več mirnega spanja. Da se slovensko ljudstvo vkljub vsemu hudemu pritisku od zgoraj in vkljub vsemu vabljenemu pisarenju nemških časnikov noče podati s svojo prtljago v nemški tabor, ji ne dá priti do odduška. Na Koroškem imamo kar tri liste, ki so si izbrali za svojo tarčo „bindišarje“, ki ne marajo ali na mah sleči svoje slovenske narodnosti in obleči tako krasno pisano nemško suknjo, ali se vsaj pobrati na onostran Karavank! Cesar ti listi sami ne morejo doseči, zato se po svojem že še potrudijo stara deželna teta, uradna „Celovčanka“.

Mnogo se imamo baviti s celovškimi „Freie Stimmen“ in po skrajni robatosti slovečo „Deutsche allg. Zeitung“. Kot tretja v zvezi posluje prav na isti robati in nestrpni način „All. (?) Bauern-Ztg.“ v Celovcu, glasilo nemčursko-liberalnega „bauernbunda“. Ta list ima nalogo, med ljudstvom, zlasti ob jezikovni meji razširjati podle nauke nesrečnega nemčurskega liberalizma, vernemu slovenskemu ljudstvu z lažmi, nesramnim natolcevanjem in predrznim ovađstvom trgati iz prsij ves verski in narodni, slovenski čut.

Zadnjič je ta listič (štev. 7. od 5. aprila t. l.) spravila čisto iz ravnotežja nedolžna novica v št. 70. z dne 28. marca Vašega cenjenega lista, koliko tukajšnjih gg. bogoslovcev bode letos posvečenih. Z naslovom: „Slovenisierung durch geweihte Hände“ piše omenjeni list na prvem mestu“ doslovno tako-le:

„Das Organ des krainischen Klerus verkündet es jubelnd, dass Fürst-Bischof Dr. Kahn in der Hälfte des Monats Juli die Priesterweihe ertheilen wird und zwar an 14 Theologen des IV. Jahrganges und an 6 Theologen des III. Jahrganges. Von den Theologen des dritten Jahrganges sind 5 Slovenen und nur ein Deutscher. Von den Theologen des vierten Jahrganges sind 2 Slovenen, 7 Tschechen und 5 Deutsche. In einem bis zwei Jahren werden in Krain alle geistlichen Plätze besetzt sein, dann werden auser den tschechischen auch die slovenischen Theologen das Klagenfurter Priesterseminar vollstopfen. Und was thun dazu unsere deutsche Liberalen oder Nationalen? — Nichts. Jedes Volksthum aber ist verloren, das keine nationale Kirche besitzt. Das werden unsere deutschen Parteimänner nie einsehen lernen, noch weniger je darnach handeln.“

Zares, nesramnost naših „bauerbundarjev“ presega že vse meje! Tudi najnavadnejši pojmi dostojnosti so tem nemškutarjem že davno — premagano stališče! In s tako duševno hrano pitajo se „napredni“ koroški kmetje! —

Tedaj, celovško duhovno semenišče je Kirschnjerjevi kliki — preslovensko; ono naj bi, da bi našlo milost v očeh nemških kulturonošcev (?) — k večjemu skrbelo še za nekaj „nemško-naroden“ duhovniški naraščaj za nemško „nationale Kirche“, o kateri tako prijetno zna sanjariti „Bauernzeitung“.

Posebno je protestantovskega urednika omenjenega lista zbudilo, da bode letos iz tretjega leta posvečenih 5 Slovencev in samo jeden Nemec. Na to opomnimo, da sta letos v tretjem letu sploh le dva Nemca, od kojih jeden za sprejem sv. mašniškega posvečevanja še nima po cerkvenih postavah potrebne starosti! Kjer pa nič ni, tam je, kakor pravi neki trivijalen pregovor, tudi cesar svoje pravice izgubil, in tudi vodstvo našega duh. semenišča si ne more nemških bogoslovcev od nikoder izprostiti, da bi z njimi moglo postreči za katoliško duhovščino toliko „vnetemu“ protestantovskemu uredniku „Bauernzeitung“-e! A sevé, ta priprosta konkluzija ne more dosežati previsokega, pristno „nemškega“ razuma nemčurskih kričarjev! — Nasprotni kliki pa bi ob tej priliki prijateljski svetovali, ako jej je nemški duhovniški naraščaj res prirastel toliko na srcé, naj vpliva na to, da bode več nemških dijakov vstopalo v duh. semenišče, kjer jih bodo izvestno z velikim veseljem sprejeli. Da se pa baš nemški dijaki na Koroškem po listih „Freie Stimmen“, „Deutsche allg. Zeitung“, „Bauernztg.“

itd., katerim ni nič več na potu, kakor Slovenci in katoliška duhovščina, prav dosledno usipajo s sovraštvom do vsega, kar se dotika vere in cerkvene avtoritete, in zbog tega ne zmenijo dosti za duhovski stan, to je faktum, kateremu se pri naših razmerah nikakor ne moremo čuditi.

V ostalem je pa „Bauernzeitung“-i tudi nemška duhovščina prav deveta briga! Ohladiti so si hoteli nekoliko svojo srbečico nad Slovenci, in kot povod za to jim je dobro došla nedolžna novica „Slovenčeva“.

Kot zanimivost navedem naj še konec slavospeva „očetu Bismarcku“ iz iste številke „Bauernzeitung“-e. Evo ga!

„Halte dich klar und frisch, Vater Bismarck, klar und frisch an Körper und Geist, wie es deine grossen Genossen am grossen Werke, Kaiser Wilhem der Unvergessliche, und Graf Moltke, der Unbesiegte, bis in ihr 90. Lebensjahr hinein, bis der Allbezwinger Tod sie von hier abberufen hat, gethan haben!“

Bržkone so „bauernbundarski“ kmetje svojemu „očetu“ poslali kak odtis te „sulfurijade“. Vpokojenemu starcu v Friedrichsrue se je gotovo utrnila gorka solzica v starih očeh, ko je bral te želje, in sedaj ne bo storil drugega, nego ustregel pozivu svojih malikovalcev — koroških „bauernbundarjev“, kar mu bode izvestno več hasnilo, kakor strastno zabavljanje proti mlademu vladarju!

H koncu bodi še omenjeno, da na označeni način piše glasilo onega „bauernbunda“, o kojem je „merodajen“, takozvan nemško-„konservativen“ časnikar koroški bralcem dunajskega „Vaterland“-a natvezal kosmatega medveda: da to društvo ni niti klerikalno, niti liberalno!!! Probatum est!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. aprila.

(Kaj je že vse bilo!) Včerašnji „Narod“ piše pod naslovom: „Kaj še vse pride!“, da bode moralo „Katol. politično društvo“ v Ljubljani poslati nezaupnico sv. očetu v Rim, ki je podelil svoje rede največjima sovražnikoma katoličanstva „Bismarcku“ in „sultanu“, to pa zato, ker je omenjeno društvo izreklo svojo nezadovoljnost, da se bodo „Poljske ulice“ od sedaj naprej imenovali „Komenskega ulice“. Ta dovtip se je radikalni gospódi do cela ponesrečil. „Katol. polit. društvu“ pač ne bo treba pošiljati nezaupnic sv. očetu, ker to je že davno oskrbela „Narodova“ gospóda in to tudi v svojem glasilu izjavila. Sicer pa je obče znano, da je papež odlikoval Bismarcka in turškega vladarja, ker sta storila posebne usluge katoliški cerkvi, kakršnih seveda od naših liberalcev ne moremo pričakovati. Razloge nezadovoljnosti naše s pretiranim oboževanjem Komenskega pa „Narodova“ gospóda lahko čita na drugem mestu današnje številke. Seveda ti razlogi bi prej utegnili prepričati „Bismarcka“ in „sultana“, nego naše radikalne liberalce. Po „Narodovi“ logiki pa bi tudi smeli dotične ulice imenovati po znanem razbojniku „Dimeževu“, ker je desni razbojnik Dizma postal svetnik.

(Umrl) je minolo sredo v Krškem stud. med. g. J. Žener v 24. letu svoje starosti. N. v m. p.!

(G. Jos Tertnik) je sklenil pogodbo kot dvorni operni pevec v Mannheimu.

(Iz deželnega šolskega sveta.) Gimnazijskemu profesorju g. J. Polancu v Novem Mestu je bila priznana četrta petletnica. — Po nasvetu učiteljskega obojja dotičnih zavodov sta bila dva gimnazijska dijaka izključena. — O nasvetu zaradi vravnave učiteljskih plač na rudniški šoli v Idriji in o stalnem nameščenju ondotnega veroučitelja se je priporočilo poslalo c. kr. poljedelskemu ministerstvu.

(Domača nmetnost.) Tukajšnji pasar gosp. L. Tratnik je po modelu kiparja Grošelj-na izdelal kip sv. Janeza Nep. v životni velikosti. Kip je razstavljen v delarnici g. Tratnika ter je namenjen za most v Škofji Loki. Delo je prav umetno.

(Volilni škod „Katol. polit. društva v Ljubljani.“) Tudi včerašnji volilni shod v rokodelskem domu je bil prav obilno obiskan. Predsedoval je g. vodja Fr. Povšé. Prvi je govoril g. dr. Vinko Gregorič ter zagovarjal sklep odbora „Katol. političnega društva“, da se konservativna slovenska stranka letos ne udeleži volitev v mestni zastop. Konservativni Slovenci v Ljubljani, ki so pred leti po trdih bojih in hudih naporih pridobili beli Ljubljani slovensko lice v mestnem zastopu, imajo pravico zahtevati, da svobodno vrše svojo volilno pra-

vico. Ker se jim je pa lansko leto z vednostjo višjih faktorjev omejevala celo osebne prostost, zato se letos ne udeležé volitve ter upajo, da pridejo kmalu tudi za Ljubljano časi, ko se bodo volitve vršile svobodno in zakonito. Tedaj pa bo zopet stopila konservativna slovenska stranka na volišče. — G. A. Kalan pritrjuje besedam gosp. dr. Gregoriča ter pravi, da konservativni slovenski stranki ne kaže udeleževati se občinskih volitev v Ljubljani, dokler radikalna stranka, deželna vlada in nemški liberalci skupno postopajo pri volitvah proti konservativcem. Ostro šiba vzlasti kratkovidnost deželne vlade kranjske, katere svetniki, celo Nemci, so ob lanskim volitvah oddajali svoje glasove za radikalno mladoslovensko stranko. Zato predlaga, da volilci pritrde nasvetu odbora „Katol. polit. društva“ ter se letos ne udeležé volitev v mestni zastop. Prof. g. dr. Janežič in g. Regali podpirata ta predlog; g. Sturm pa predlaga, naj se konservativni volilci volitev udeležé tudi letos. G. Fr. Šušteršič temu predlogu ugovarja ter v daljšem govoru pojasnjuje sedanje občinske razmere v Ljubljani. Opravičeno očita tudi deželni vladi, da je v mnogem sama kriva teh razmer, ker v nasprotju z osrednjo vlado na Dunaju vedno koketuje z mladoslovensko stranko ter jo jemlje pod svojo okrilje. — Po teh pojasnilih je bil skoro soglasno vsprejet predlog odbora „Katol. političnega društva“, da se v teh razmerah konservativna stranka v Ljubljani letos ne udeleži občinskih volitev. Odbor „Katol. političnega društva“ se naroči, da v primerni izjavi ta sklep naznani konservativnim svojim somišljenikom. Predsednik shodu g. vodja P. v s e izraža željo, naj se konservativni Slovenci krepko organizujejo, vzlasti naj v obilnem številu pristopajo v kolo „Katoliškega političnega društva“ v Ljubljani.

(Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske) od 10. do 16. t. m.: Novorojencev 16, umrlih 18, in sicer 6 za jetiko, 1 za davico, 11 za raznimi boleznimi. Med umrlimi je bilo 7 tujcev, 9 v zavodih. Zbolele so 3 osebe.

(Schulverein.) V Brezji ob Dravi na Stajerskem imajo nekda že osem let podružnico nemškega „schulvereina“ ter so okoli 1000 gl. poslali osrednjemu odboru na Dunaj. Ali bi ne bilo pametneje, da bi denar porabili za revne domače otroke!

(Vinarska šola pri Mariboru) je imela minolo leto 33 učencev, največ na troške dežele, okrajev in občin. Prodalo se je za 1000 gl. sadnih dreves, na prodajo je še nekaj ameriških trsov.

(Stajerska kmetijska družba) ima 63 podružnic in 3492 udov. V slovenskem delu dežele je 18 podružnic in 795 udov.

(Župnik Kneipp) bode v torek dne 26. aprila v Gradcu v industrijski dvorani predaval o zdravljenju z vodo.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Veleč. gospod A. J a z b e c, kn. šk. duh. svetovalec in dekan v Marenbergu, je dobil župnijo sv. Elizabete v Slov. Gradci; č. g. A. A š k e r c je premeščen iz Vitanja v Slov. Bistrico.

(Jama v Divači) bode dne 15. maja slovesno odprta.

Telegrami.

Sofija, 21. aprila. Poročilo nekaterih vnanjih listov, da je ministerski predsednik Stambulov na duhu bolan, je zlobna in nerodna izmišljotina.

Rim, 22. aprila. „Popolo Romano“ piše, da je ministerski svet sklenil pokriti primanjkljaj s prihranki 15 milijonov, vstevši prihranke pri okrožni upravi in s 15 milijonov novih davkov, vstevši režijo vžigalnih klinčkov. Izredne vojaške potrebsčine pokrile se bodo z drugimi prihranki v vojnem budgetu in z omejenjem afriške okupacije na Masovo.

Pariz, 22. aprila. Listi poročajo, da so Dahomejci vzeli Porto nuovo.

Peterburg, 21. aprila. Drugi carjev sin, veliki knez Jurij, je nevarno zbolel. Carica ga pojde na Kavkaz obiskat.

Peterburg, 21. aprila. Danes zjutraj je nastal ogenj v trinadstropni hiši, več stanovalcev je poskakalo iz oken. Našli so devet mrtličev, 15 oseb pogrešajo.

Frankobrod, 21. aprila. Glavni blagajnik bančne tvrdke Rothschildovih sinov, Jäger, je izneveril okoli 1,700.000 mark ter jo popihal.

Umrli so:

19. aprila. Marija Novak, hišna posestnica, 88 let, sv. Petra cesta 74, marasmus.

20. aprila. Martin Hiti, nadpaznik, 48 let, Poljanska cesta 50, jetika. — Karolina Heršič, uradnikova hči, 36 let, Špitalske ulice 10, jetika.

Tuji.

20. aprila.

Pri **Maliču**: Feilhuber, potovalec; Blau, tovarnar; Toifel s soprogo, Groneman, trgovec; Westen, z Dunaja. — Millauz, zasebnik; Andre, tajnik, iz Grada. — Krause, inženir, iz Trsta. — Maresch iz Celja. — Wilfan iz Pulja. — Stoček, potovalec, iz Brna. — Minichreiter, uradnik, iz St. Petra. — Karpeles, potovalec, iz Toplice. — Kochler, trgovec, iz Solnograda. — Löwenstein, trgovec, iz Holandije.

Pri **Stona**: Abeles, potovalec; Aschegger, ravnatelj tovarne, s soprogo; Goldhamer, Wiethe, Schönbiehler, trgovci; Földes, z Dunaja. — Weber, potovalec, iz Arada. — Fischer, Groempstein iz Budimpešte. — Sust, duhovnik; Monti, zasebnik in Valmarin, trgovec, iz Trsta. — Sonnenberg, trgovec, z Ogerskega. — Reif, trgovec, iz Brna. — Stern, trgovec, iz Grada. — Gabar s soprogo iz Trebinjev. — Pavlič, mestni župnik, iz Kostanjevice. — Hafner iz Železnikov.

Pri **Južnem kolodvoru**: Walter, dr. Roettinger, prakt. zdravnik, iz Monakovega. — Bugge, potovalec, iz Londona. — Planine s soprogo iz Škofje Loke. — Latzelsberger, mehanik, z Dunaja. — Coelestina iz Lesc. — Frischbing iz Beljaka. — Wasserman, železniški nadzornik, iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cis	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	barometra v mm	termometra po Celziju			
7. u. jut.	736.8	5.8	sl. zapad	oblačno	
21. 2. u. pop.	735.9	11.2	zm. svzh.	del. oblak.	0.00
9. u. zveč.	738.1	6.0	sl. szap.	jasno	
Srednja temperatura 7.7°, za 1.9° pod normalom					

Marsala Florio,

najboljše italijansko desertno vino za slabotne, bolehnne in okrevajoče.
Steklenica 1 gl.

Piccolijeva lekarna

„Pri angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (1313) 11

Jelenov zob

v srebru 75 kr., z gamsom gl. 1.25.

Absoluten vspeh.

6-1 Zaspanje izključeno!
Cena gl. 2.25, s koledrom gl. 3.05.

Po noči sveteč cifernik

70 kr. več, ravno tak koledarski budilnik, s ponoči svetlečo cifernico, z miznim zvonom, montiran, gl. 4.75, primakakovost gl. 5.75.

Novost,

stirioglaste kaskirne oblike, z niklastim okovom, pozlačena, bogato cizelirana skoro 28 cm visoka ura z budilom, z bitjem 1/2 in 1/2 ure, cena gl. 9.—, brez bitja gl. 5.—. Ura s kukovico, bje 1/2 in 1/2 ure, cena gl. 7.—, v umetno izdelani omarici gl. 8.—, s kukovico, prepelico in repetiranjem, bogato izrezana gl. 18.50.

Kovinska trpežna ura za gospode, odprta, masivni okrov iz nov. srebra gl. 5.50, z dvojnim okrovom gl. 7.50.

EMIL MAYER,

161 Dunaj, I., Deutschmeisterplatz 4. 10-6

Vse proti dveletnemu jamstvu, tovarniški ceniki zastoj.

Zaloga Karola Giani-ja umetelnih vzorin in tkanin

Fellinger

in

Hassinger

Dunaj, I., Seilergasse 10, Göttsweigerhof,

prilporeča viš. duhovščini cerkvene zastave, baldahine, kazule, dalmatike, pluvijale, vela, monstrance, kelhe, kadiince, altarske svetilnice, svete kipe, križeva pota, božje grobe, steklene in bronaste cerkvene lestenice v vseh oblikah in slogih. Paramenti pošljejo se na zahtevanje na ogled.

Skoro stoletni obstoj naše tvrdke, ki je na dobrem glasu, jamči za njeno solidnost.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto. 60 20-5

Kalan:

POVESTI,

slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

II. zvezek

izšel je ravno kar ter se dobiva v „Katol. Bukvarni“ in Tiskarni komad po 20 kr., po pošti 23 kr.

Prvega zvezka je še nekaj izvodov v zalogi.

Primerno darilce.

Dunajska borza.

Dne 22. aprila.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gl. 85 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 „ 35 „
Zlata renta 4%, davka prosta	110 „ 45 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 75 „
Akoije avstro-ogerske banke, 600 gl.	998 „ — „
Kreditne akoije, 160 gl.	319 „ — „
London, 10 funtov strl.	119 „ 85 „
Napoleonodor (20 fr.)	9 „ 51 „
Cesarski cekini	5 „ 66 „
Nemških mark 100	58 „ 65 „

Dne 21. aprila.

Ogerska zlata renta 4%	109 gl. 65 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 70 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gl.	140 „ — „
5% državne srečke l. 1860., 100 gl.	141 „ 25 „
Državne srečke l. 1864., 100 gl.	183 „ 75 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 25 „
Zastavna pisma „ „ 4 1/2%	100 „ 50 „
Kreditne srečke, 100 gl. „ „	193 „ 75 „
St. Genois srečke, 40 gl.	62 „ — „

Ljubljanske srečke, 20 gl.	22 gl. 25 kr.
Avstr. rubešega križa srečke, 10 gl.	18 „ 70 „
Rudolfove srečke, 10 gl.	22 „ — „
Salmove srečke, 40 gl.	63 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gl.	67 „ 50 „
Akoije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	147 „ 25 „
Akoije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2880	— „ — „
Akoije južne železnice, 200 gl. sr.	87 „ — „
Papirni rubelj	1 „ 20 1/2 „
Laških lir 100	45 „ — „

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

150.000 goldinarjev

dobi se z jedno

kreditno promeso

à gl. 4 1/2 in 50 kr. kolek.

Žrebanje dne 2. maja.